

Besluit van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 12 november 2024, PZH-2024-862271924 (DOS-2021-0006649) tot vaststelling van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland,

Gelet op artikel 1.3 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland;

Overwegende dat het ontwikkelen en daarmee beleefbaar maken van de provinciale erfgoedlijnen bijdraagt aan een aantrekkelijke leefomgeving en een goed vestigingsklimaat.

Besluiten vast te stellen de volgende regeling:

Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *Asv*: Algemene subsidieverordening Zuid-Holland;
- *erfgoedtafel*: voor iedereen toegankelijk netwerk gericht op samenwerking en afstemming rondom een provinciale erfgoedlijn;
- *erfgoedlijn*: geografische structuur, die meerdere erfgoedlocaties met één gemeenschappelijk historisch verhaal verbindt tot één lijn of zone in Zuid-Holland;
- *Maatregelenpakket erfgoedlijnen*: voor het betreffende jaar door gedeputeerde staten van Zuid-Holland vastgesteld pakket aan projecten ter bevordering van de beleefbaarheid van de provinciale erfgoedlijnen;
- *ationale staatssteunkader voor monumentenzorg*: kader zoals kennisgegeven onder steunmaatregel SA.101899.

Artikel 2 Subsidiabele activiteiten

1. Subsidie kan worden verstrekt voor een activiteit die is opgenomen in het voor het desbetreffende jaar vastgestelde Maatregelenpakket erfgoedlijnen voor de volgende erfgoedlijnen:
 - a. Atlantikwall;
 - b. Historisch Haringvliet;
 - c. Landgoederenzone;
 - d. Maritieme Industrie;
 - e. Neder-Germaanse Limes;
 - f. Oude Hollandse Waterlinie;
 - g. Trekvaarten.
2. Subsidie als bedoeld in het eerste lid wordt verstrekt in de vorm van een projectsubsidie.
3. De activiteit, bedoeld in het eerste lid, draagt bij aan het beleven van de provinciale erfgoedlijnen voor bewoners en bezoekers in Zuid-Holland.

Artikel 3 Doelgroep

Subsidie op grond van deze regeling kan uitsluitend worden aangevraagd door aanvragers die voor de activiteit, bedoeld in artikel 2, eerste lid, zijn opgenomen in het Maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Artikel 4 Subsidievereisten

Om voor subsidie als bedoeld in artikel 2, eerste lid, in aanmerking te komen is een project en zijn de bijbehorende resultaten opgenomen in het door gedeputeerde staten vastgestelde Maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Artikel 5 Weigeringsgronden

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 4:25, tweede lid, en 4:35 van de Awb en artikel 2.6 van de Asv wordt de subsidie geweigerd als:
 - a. de aangevraagde subsidie minder bedraagt dan €10.000,-;
 - b. de aanvraag betrekking heeft op de instandhoudingskosten van de aanvrager.
2. In afwijking van artikel 2.6, eerste lid, onder a, van de Asv, wordt een subsidie niet geweigerd als de activiteit al in uitvoering is voordat de aanvraag is ingediend.

Artikel 6 Aanvraagperiode

In afwijking van artikel 2.3, eerste lid, van de Asv worden aanvragen voor subsidies ingediend vanaf de dag na publicatie van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen in het provinciaal blad tot en met zes weken na de dag van publicatie van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Artikel 7 Subsidiehoogte

De hoogte van de subsidie bedraagt ten hoogste het bedrag dat is opgenomen in het Maatregelenpakket erfgoedlijnen voor de betreffende activiteit.

Artikel 8 Niet-subsidiabele kosten

In aanvulling op artikel 2.5 van de Asv en in afwijking van artikel 9 komen de volgende kosten niet voor subsidie in aanmerking:

- a. vergoeding van vrijwilligersuren;
- b. aanschafkosten voor de voorwerpen voor een collectie;
- c. kosten die worden gemaakt voor het aanvragen van subsidie.

Artikel 9 Verplichtingen van de subsidieontvanger

1. In aanvulling op de artikelen 3.1 tot en met 3.4 en 6.2 van de Asv heeft de subsidieontvanger in ieder geval de volgende verplichtingen:
 - a. de activiteit vangt aan vóór 31 december van het jaar waarvoor subsidie wordt verstrekt;
 - b. de activiteit wordt binnen drie jaar na de aanvang afgerond;
 - c. bij communicatie-uitingen over projecten uit het Maatregelenpakket wordt vermeld dat deze mede tot stand zijn gekomen door het programma erfgoedlijnen van de provincie Zuid-Holland;
 - d. gedurende de looptijd van het project wordt deelgenomen aan de erfgoedtafel van de betreffende erfgoedlijn en wordt daar desgevraagd gecommuniceerd over de voortgang van het project.
2. Gedeputeerde staten kunnen voor projecten waarvoor een omgevingsvergunning noodzakelijk is na subsidieverlening op verzoek van de subsidieontvanger, de in het eerste lid, onder deel b, bedoelde termijn eenmalig verlengen met maximaal een jaar.

Artikel 10 Verantwoording subsidies

1. Bij een subsidie van minder dan € 25.000,00 toont de subsidieontvanger desgevraagd aan dat de activiteiten zijn verricht door middel van de volgende bewijsstukken:
 - a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de inhoudelijke verplichtingen is voldaan;
 - b. beeldmateriaal.

2. In afwijking van het eerste lid gaat, indien de subsidieverstrekking steun betreft als bedoeld in het nationale staatssteunkader voor monumentenzorg, de aanvraag tot subsidievaststelling, vergezeld van:
 - a. een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de inhoudelijke verplichtingen is voldaan;
 - b. beeldmateriaal;
 - c. een beknopt financieel verslag overeenkomstig de opzet van de ingediende begroting, dat als basis dient voor de vaststelling van de werkelijk gemaakte kosten.
3. In aanvulling op artikel 4.2 van de Asv toont de subsidieontvanger bij een subsidie vanaf €25.000,00 maar minder dan € 125.000,00 bij de aanvraag tot subsidievaststelling aan dat de activiteiten zijn verricht door middel van beeldmateriaal.

Artikel 11 Bevoorschotting en betaling

1. Het voorschot voor subsidies vanaf € 25.000,- bedraagt maximaal 80 % van het verleende subsidiebedrag.
2. In afwijking van het eerste lid, bedraagt het voorschot voor subsidies vanaf € 25.000,- maximaal 95 % van het verleende subsidiebedrag indien de liquiditeitsbehoefte van de subsidieontvanger daartoe noodzaakt.
3. Het voorschot bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt op basis van prestaties, besteding en liquiditeitsbehoefte in termijnen uitgekeerd waarvan de hoogte en de tijdstippen in de beschikking tot subsidieverlening worden bepaald.

Artikel 12 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 2 januari 2025.

Artikel 13 Werkingsduur

Deze regeling vervalt op 31 december 2028, met dien verstande dat de regeling van kracht blijft voor subsidies die voor die datum zijn aangevraagd.

Artikel 14 Citeerregel

Deze regeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025.

Den Haag, 12 november 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

secretaris
drs. M.J.A. van Bijnen MBA

voorzitter,
mr. A.W. Kolff

Toelichting op de regeling

De provincie Zuid-Holland gaat voor een provincie waar in we cultuurhistorie behouden en beleving daarvan stimuleren en zoekt daarbij samenwerking met andere overheden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en - niet in de laatste plaats - met de inwoners van Zuid-Holland.

Met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland wil de provincie Zuid-Holland erfgoedlijnen ontwikkelen. Hiermee wil de provincie aantrekkelijke landschappen en waardevol erfgoed in Zuid-Holland behouden en beter beleefbaar, bekend en toegankelijk maken voor inwoners en bezoekers van Zuid-Holland. Want erfgoed draagt bij aan de kwaliteit en identiteit van onze leefomgeving en aan een concurrerend Zuid-Holland.

Erfgoedlijnen

Erfgoedlijnen zijn opgebouwd uit drie kenmerkende elementen:

1. Een geografische structuur die gemeentegrenzen overschrijdt, zoals een rivier, een vaart, strandwallen of de kust;
2. Een gezamenlijk verhaal dat de erfgoedlocaties met bovengenoemde geografische structuur verbindt.
3. Een open netwerk van belanghebbenden (de zogenaamde erfgoedtafels).

De erfgoedlijnen zijn ensembles van erfgoed, landschap en water, die kwaliteit verschaffen aan de ruimte en beschikken over groot recreatief en toeristisch potentieel.

Het programma erfgoedlijnen bestaat uit de volgende erfgoedlijnen:

- a. Atlantikwall: de erfgoedlijn Atlantikwall bestaat uit het samenhangende complex van bunkers, tankgrachten, maar ook zogenaamde zachte resten die langs de Zuid-Hollandse Noordzeekust door de Duitse bezetter zijn gebouwd of benut als onderdeel van de Atlantikwall.
- b. Historisch Haringvliet: de erfgoedlijn Historisch Haringvliet wordt gevormd door elementen en structuren die een relatie hebben met de voormalige zeearm van het Haringvliet en het Hollands Diep, waarin het verhaal centraal staat van 'het leven tussen en met het water, als vriend en vijand'.
- c. Landgoederenzone: de erfgoedlijn Landgoederenzone bestaat uit buitenplaatsen, landgoederen en kastelen, waaronder de landhuizen met hun tuinen en parken, en gerelateerde objecten zoals oranjerieën, koetshuizen en portierswoningen. De zone loopt geografisch langs de binnenduinrand, op de strandwallen tussen het Westland tot en met Noordwijkerhout en Hillegom en langs de trekvaarten Vliet en Haarlemmertrekvaart.
- d. Maritieme Industrie: de erfgoedlijn Maritieme Industrie richt zich op het verhaal van de industrialisatie van de maritieme sector langs de Nieuwe Waterweg, Het Scheur, Nieuwe Maas, de Noord, Beneden-Merwede en Boven-Merwede van Hoek van Holland tot en met Gorinchem. Tot vandaag concentreert dit cluster de kennis die Nederland bezit op het gebied van baggeren, offshore, scheepsbouw en waterwerken. Er is een rijke schakering en verwevenheid van maritiem industrieel erfgoed met elementen als scheepswerven, scheepsberging- en baggerbedrijven en fabrieken. De periode is globaal afgebakend van 1870 tot 1970.
- e. Neder-Germaanse Limes: de erfgoedlijn Neder-Germaanse Limes betreft de oude Romeinse grens in Zuid-Holland. Deze loopt van Katwijk langs de Oude Rijn via onder meer Alphen aan den Rijn, Zwammerdam en Bodegraven richting Utrecht. De erfgoedlijn bestaat uit archeologische resten van forten, wachttorens en burgernederzettingen verbonden door de Limesweg. Daarnaast behoren de Vliet (Fossa Corbulonis / Corbulogracht) en Forum Hadriani tot de erfgoedlijn.
- f. Oude Hollandse Waterlinie: de erfgoedlijn Oude Hollandse Waterlinie bestaat uit elementen die het defensienetwerk uit de periode van 1672 in Zuid-Holland belichten waarbij voor de eerste keer een groot gebied onder water werd gezet als verdedigingsmiddel. Het gaat daarbij om de

inundatiekommen en inundatiegebieden. Daarnaast behoren de stedelijke vestigingen, de dijken en kades langs de rivieren en rond de te inunderen polders, de inundatiesluizen, forten en schansen tot deze erfgoedlijn.

- g. Trekvaarten: de erfgoedlijn Trekvaarten gaat over de 'intercity van de 17e eeuw'. Het vertelt het verhaal van de voor de mens gegraven waterverbinding met trekschuiten en jaagpadenstructuur en vervoer van goederen en mensen over water en van de core business van de oude Hollandse steden. Het bestaat uit de historische transportassen tussen de opkomende Hollandse steden in Zuid-Holland. Concreet gaat het om het water en de oevers langs de trekvaartverbindingen Trekvaart Haarlem - Leiden, (Haag)Vliet, Schie, Delflandse Trekvaarten en de Trekvaarten Leiden - Utrecht en Amsterdam - Gouda.

Proces

Het realiseren van erfgoedlijnen kan de provincie niet alleen. Daar zijn vele partijen bij betrokken. Iedere erfgoedlijn kent een netwerk van stakeholders; de zogenaamde erfgoedtafels. De erfgoedtafels zijn niet statisch en staan permanent open voor nieuwe partijen met nieuwe ideeën. Op de website van de provincie, de website www.geschiedenisvanzuidholland.nl en via persberichten worden potentiële deelnemers geattendeerd op de mogelijkheid om aan te haken. De erfgoedtafels formuleren een gezamenlijk streefbeeld en een logisch daaruit voortvloeiende agenda van activiteiten en projecten.

Om te bepalen welke projecten het meest bijdragen aan het gezamenlijke streefbeeld, heeft iedere erfgoedtafel een afwegingskader ontwikkeld. Partijen kunnen aan de erfgoedtafel een projectvoorstel inbrengen. De erfgoedtafel bepaalt aan de hand van het afwegingskader of dit project bijdraagt aan het streefbeeld en of het wordt voorgedragen aan de provincie ter financiering. De afwegingskaders van de erfgoedtafels zijn op te vragen bij de betreffende projectleider van de provincie via zuidholland@pzh.nl.

Dit proces resulteert jaarlijks in een lijst met geprioriteerde projecten per erfgoedlijn waarvoor een bijdrage van de provincie gewenst is. De geprioriteerde lijsten worden besproken met de gedeputeerde en vormen de basis voor het Maatregelenpakket erfgoedlijnen dat ter vaststelling aan Gedeputeerde Staten wordt voorgelegd. Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten een nieuw Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast op advies van de erfgoedtafels. Met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2025 kunnen uitsluitend subsidies worden aangevraagd voor projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 5 Weigeringsgronden

Als de aanvraag betrekking heeft op de instandhoudingskosten van de aanvrager dan wordt de subsidie geweigerd. Met dit artikel wordt tot uitdrukking gebracht dat een projectsubsidie niet is bedoeld om de alledaagse bedrijfsvoering van de aanvrager te financieren.

Een activiteit mag al in uitvoering zijn voordat de aanvraag ingediend is, maar het kan zo zijn dat de subsidie uiteindelijk niet toegekend wordt. Het risico hiervan ligt geheel bij de aanvrager. Als de subsidie niet toegekend wordt, dan worden de reeds uitgevoerde activiteiten ook niet vergoed.

Artikel 8 Niet-subsidiabele kosten

Vrijwilligersuren tellen wel mee als een vorm van cofinanciering maar worden echter niet vergoed middels de subsidieregeling.

Aanschafkosten voor voorwerpen voor een collectie worden niet vergoed. Met name bij veilingen is het moeilijk in te schatten of de aanschafprijs realistisch is en in verhouding staat tot het doel van de regeling. Daarnaast kunnen voorwerpen ook weer verkocht worden waardoor de inwoners en bezoekers van Zuid-Holland er niet meer direct van profiteren.